

Klases darbos

Raisinys

✓ K. Donelaičio „Metai“ – 18a. Mažosios
Lietuvos būvų gyvenimo enciklopedija

Mažoji Lietuva – savitas kraštas.
Jos žmonės, kurie gyvena čia
nuo seno, turi savus papročius,
laikosi savų tradicijų.

Šio gražaus kampelio gyvenimą
XVIII a. aprašo K. Donelaitis savo
poemoje „Metai“, kurioje paraisduoja
paprastus kaimo žmones – būrus.

Mažosios Lietuvos gyventojai
~~rems~~ didelę įtaką turi gamta.
Kai gamta atbrunda, (ji) atgyja,
skuba į dirbti. Būras išeina
iš savo trobos, džianguiasi
sulapojusiais medžiais, prašydu-
siomis gėlėmis.

Gamta būrus ne tik džiungina,
bet kartais jiems ir kenkia.
Žiemą jiems tenka šalti, o rudenį
„lytus žmonėms tėskeidams mugarų
skalbia, ryšos su blogaisiais
sopagais vandenį siurbia“.
Bet būrai ner daug dėl to
nesiskundžia, nes vis tiek nel ateis
parasavis, ir jie galės gėrėtis gamtos
grožiu.

Paprasti lietuviai ne tik
stebi gamtą, bet ir daug dirba.
Jie privalo išlaikyti savo šeimą,
užsidirbti duoną, „nutvert iš naujo
nel dėl edesių darbų“. Būrai
turi nedirbti darbų ne tik
savo ūkinose, bet ir pono
valdose. Dėl to jie turi sparčiai
suktis, netinginianti.

Dirbdami būrai mąsto,
vertina kitų poelgius. Geriems
savo kaimynams padeda nedirbti

darbus. Šie žmonės nebijo kartais
pasakyti ir tiesos ponų akivaiz-
doje. Štai Doisy drąsiai pasiskun-
džia: „Ak, jūs ponai! mus, būrus
jau taip nustekenot,
kad pasiklaus musis būtų reik
žinokės irgi pelėdas.“

Tarp būrų iškyba ir konfliktų.
Jie nemėgsta pasipūkėlių,
tinginių. Šiems žmonėms
nepatinka, kai juos per daug
moko. Štai Euskys Būckui
priekeistanya: „Būckau, tu per
daug jau mus išniekini būdai.
Nors būrai ir vargingai gy-
vena, tačiau savo vertę žino:
Ak! kur dingty ponai, kad jie būro
netektų
Ir kad lėdžius toks su šūdais jiems
nepadėtų.
Būrai nėra turtuoliai. Kai kurie

juos vos galo su galu suduria.
Dažnai jiems trūksta maisto,
gėm drabužių, apavų. Kartais
atrodo, kad jie „šime sviete vos
pasirodo, štai tuoj lėdos iš
visų pašalių susilėga“. Neretai
paprastiems lietuviams „medžių
vogt tamsoj ir šilo pašalių“ tenka
eiti.

Bet kad ir kaip sunku
būty gyventi, būrai suranda
laiko ir moka pasilinksinti.
Jie neturi gėm baly, naujų dra-
bužių, liet, parvydšini, ir Krizo
dukters vestunės de atejo apsiarę
naujomis vyžomis.
Šiems lietuviams prašmatni
apranga ne taip jau svarbi. Ir le
jos jie „lietuviškai ant aslos
šokdami spardis“.
Taigi, K. Donelaitis „Metuose“
pavaizdavo paprasto Mažosios Lietuvos

7. lietuvių gyvenimo. Šioje poemoje
aprašytas kasdieninis būro gyveni-
mas, jo jausmai, reikmės. Šiame
kūrinyje mes nesunkiai galime iš-
nysti tikro XVIII a. Mažosios Lietuvos
gyvenimą.

Proseklumo ir "gilumo" dar
trūkstą!